Лариса Лимар
(Полтава, Укоаїна)

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Широке застосування комп'ютерних технологій в освіті поступово стає найважливішою деталлю навчально-виховного процесу. Використання комп'ютера в професійній освіті є потужним засобом підвищення якості освіти, оскільки, застарілі методи та засоби навчання не відповідають нинішнім вимогам сучасного уроку і не спонукають викладачів до впровадження інноваційних методів навчання. Особливо ця проблема гостро постає при формуванні професійних умінь та навичок.

Інформаційно-комунікаційні технології часто пов'язують як синонім до інформаційних технологій, хоча інформаційно-комунікаційні технології це загальніший термін, який підкреслює роль уніфікованих технологій та інтеграцію телекомунікацій (телефонних ліній та бездротових з'єднань), комп'ютерів, підпрограмного забезпечення, програмного забезпечення, накопичувальних та аудіовізуальних систем, які дозволяють користувачам створювати, одержувати доступ, зберігати, передавати та змінювати інформацію. Іншими словами, інформаційно-комунікаційні технології складаються з інформаційних технологій, а також телекомунікацій, медіа-трансляцій, усіх видів аудіо і відеообробки, передачі, мережевих функцій управління та моніторингу.

Іншими словами інформаційно-комунікаційні технології – сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, обробки, зберігання, розповсюдження, демонстрації та використання даних в інтересах їх користувачів.

Немає сумнівів, що відкриваючи доступ до величезних масивів інформації, дозволяючи спілкуватися на відстані, співпрацювати і переймати

досвід значній кількості людей, Інтернет уже сам по собі затребуваний у процесі розв’язування освітніх завдань у системі професійної освіти [1].

Використання комп'ютерних технологій викладачами викликає нині більше питань, ніж є готових відповідей і рішень.

За допомогою комп'ютера, як засобу навчання, можна реалізувати програмоване і проблемне навчання,тому вчитель використовує його для навчального моделювання науково-технічних об'єктів і процесів, сприяє підвищенню інтересу, прагненню отримати вищу оцінку, доступу учнів до інформації, об'єктивності перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок учнів.

Сучасні інформаційні технології характеризуються наявністю всесвітньої мережі Інтернет: електронна пошта, телекомунікації, що надають широкі можливості отримувати різноманітні інформації, тому їх називають інформаційно-комунікаційними.

По-перше, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у сучасну освіту суттєво прискорює передавання знань і накопиченого технологічного та соціального досвіду людства не тільки від покоління до покоління, а й від однієї людини до іншої.

По-друге, сучасні інформаційно-комунікаційні технології, підвищуючи якість навчання і освіти, дають змогу людині успішніше й швидше адаптуватися до навколишнього середовища, до соціальних змін. Це дає кожній людині можливість одержувати необхідні знання як сьогодні, так і в постіндустріальному суспільстві.

По-третє, активне й ефективне впровадження цих технологій в освіту є важливим чинником створення нової системи освіти, що відповідає вимогам ІС і процесу модернізації традиційної системи освіти в світлі вимог постіндустріального суспільства [3].

Систематичне включення інформаційно-комунікаційних технологій в

освітній процес забезпечить формування і розвиток інформаційно-комунікаційної культури педагогічних працівників та учнів. У науковій літературі поняття "інформаційно-комунікаційна культура особистості" розглядається як комплекс понять, уявлень, знань, умінь і навичок, які формують в особистості певний стиль мислення, що дозволить їй ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології в будь-якому виді пізнавальної або творчої діяльності [5].

Практика проведення уроків з використанням сучасних інформаційно-комунікаційні технології сприяє вдосконаленню і активізації учбового процесу, створенню позитивної мотивації в учнів до виконання розумових і практичних дій (внаслідок чого відбувається формування тих або інших специфічних умінь); розвитку сенсорного сприйняття (всіх аналізаторів); розвитку уваги і тактильної пам'яті, а також саморозвитку духовності людини, стимулює пізнавальну активність.

Проведення уроку з мультимедіа виступом (супровід розповіді вчителя, демонстрації при поясненні нового матеріалу), заздалегідь підготовлений виступ-доповідь учня по певній темі, сприяють активізації та оптимізації фронтальної роботи. Учень, виконуючи домашнє завдання використовує комп'ютер для пошуку інформації, працює над текстом, створює мультимедійні презентації - працює індивідуально.

У традиційній професійній освіті застосування нових інформаційних технологій дозволяє диференціювати процес навчання учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей, дає можливість творчо працювати вчителю, розширювати спектр способів пред'явлення навчальної інформації, дозволяє здійснювати гнучке управління навчальним процесом.

У сучасній практиці постійно зростає роль тестування, як одного з найбільш точних методів оцінювання. Переваги тестів в порівнянні з іншими можливими формами контролю зводяться до наступного: всі учні перебувають

у рівних умовах, що дозволяє об'єктивно порівнювати їх досягнення.

Уроки з використанням комп'ютера проводяться поряд зі звичайними заняттями, де можливо і доцільно використання комп'ютерів для вирішення деяких завдань уроку, щоб учні глибше зрозуміли, відчули тему уроку, творчо проявив себе (відео-завдання, демонстрування прийомів виконання технологічних операцій і т.д.). Демонстраційний матеріал, тести, поміщені на дисках, допомагають урізноманітнити під час уроків види діяльності учнів, перевірити суму отриманих знань, дають можливість учню самостійно працювати на комп'ютері.

Мультимедійні програмні засоби дозволяють майстру виробничого навчання поєднувати текстову, графічну, анімаційну, відео- і звукову інформацію. Одночасне використання кількох каналів сприйняття навчальної інформації дозволяє підвищити рівень засвоєння навчального матеріалу і використовуються для демонстрації складних процесів, ситуацій, фрагментів передач, фільмів, віртуальних екскурсій тощо. Використовують майстри виробничого навчання як готові мультимедійні засоби, так і створюють власні додатки до уроків (відеоурок).

Під час вивчення розділу "Технологія виготовлення натільної білизни", учні ознайомлюються з послідовністю виготовлення виробу, операціями, інструментами, пристосуваннями, які при цьому застосовуються та виготовляють виріб. Окрім вище перерахованих дій, вчитель може використати програми Windows MovieMaker, Movavi VideoEditor, Picasa для показу відеофільмів, які продемонструють ту ж саму послідовність виготовлення виробу чи конкретну операцію. [6].

Власний досвід свідчить про те, що не зважаючи на форму роботи, урок із використанням інформаційно-комунікаційні технології може включати наступне:

- перегляд презентацій (при вивченні нової теми, підготовки домашнього

завдання, ;

- відеофільм (перегляд процесів виконання практичних робіт);
- тест-опитування (при підведенні підсумку заняття (уроку), самостійні, контрольні роботи).

Однак, необхідно пам'ятати, що можливі негативні наслідки, пов'язані з активним вторгненням у природний внутрішній світ людини штучних, ілюзорних вражень від екранних віртуальних сюжетів та взаємодії з ними. Небезпека може полягати і в навмисному маніпулюванні свідомістю молодої людини, нехтуванні допустимими нормами безпечних режимів роботи з комп'ютером. Вирішальним фактором навчання учнів є рівень оволодіння ними комп'ютером та інформаційними технологіями.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Гуревич Р.С. Контексне професійне навчання в мереживних спільнотах [Електронний ресурс] / Р.С.Гуревич//Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. – 2014. – Вип.1. – С. 269- – Режим доступу до ресурсу:*
2. *Даниленко Л.І. Педагогічні інновації та інноваційні педагогічні технології: сутність і структура/ Л.І.Даниленко // Нові технології навчання. – К., 2005. – С. 270-276. – Бібліогр.: 10 назв*
3. *Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україніна 2007–2015 роки» від 9 січня 2007 року, №537-v .*
4. *Зязюн І.А. Проективний аналіз технологій педагогічної дії : [поняття, завдання освітньої технології. Пошук технологій, що відповідають новим освітнім запитам. Класифікація навчальних предметів] / І.А.Зязюн // Педагогіка і психологія. – 2010. – № 2. – С.22-33.*
5. *Коберник О. М., Коберник Г. І. Підготовка майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності [Електронний ресурс] / О.М.Коберник, Г.І.Коберник. – Режим доступу: http://studentam.net.ua/content/view/7686/97*
6. *Коломійчук Н.Ю., Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі викладання елементів машинознавства у загальноосвітній школі / Н.Ю Коломійчук., В.В Кравчук., І.В Кравчук. // Вінниця. – 2014. – №40. – С. 48.*